

23 Ιανουαρίου, 1992.

[ΠΙΚΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ALEXANDRA RENT A CAR LTD.,

Εφεσεύουσα- Ενάγουσα

v.

ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΑΝΔΡΕΑ ΝΕΑΡΧΟΥ,

Εφεσίβλητης- Εναγομένης.

(Αίτηση στην Πολιτική Εφεση αρ. 7774).

Δικόγραφο — Τροποποίηση Δικογράφων — Κατά πόσο με την προτεινόμενη τροποποίηση εισήγето μαρτυρία στο δικόγραφο — Κατά πόσο η προτεινόμενη τροποποίηση ήταν αχρείαστη.

5 Με την αγωγή της η εφεσεύουσα αξίωσε την επιστροφή ποσού
 ΑΚ5.000 που είχε καταβάλει στην εφεσίβλητη σαν μέρος της προ-
 καταβολής βάσει προκαταρκτικής συμφωνίας αγοράς ενός κτήμα-
 10 τος που τελικά δεν επιτεύχθηκε γιατί σύμφωνα με τους ισχυρι-
 σμούς της εφεσεύουσας η εφεσίβλητη παρέβη ουσιώδεις όρους που
 είχαν προσυμφωνηθεί και ταυτόχρονα πρόβαλε άλλους απαράδε-
 κτους. Αντίθετα η εφεσίβλητη ισχυρίσθηκε ότι η μη συμπλήρωση
 της συμφωνίας οφειλόταν στην άρνηση της εφεσεύουσας και
 γι' αυτό το ποσό της προκαταβολής δεν ήταν επιστρεπτέο.

15 Με αίτηση της η εφεσεύουσα ζήτησε άδεια για να τροποποιήσει
 την Έκθεση Απαιτήσεώς της κατά τρόπο ώστε να αναφέρεται ότι
 ένας από τους απαράδεκτους όρους που έθεσε η εφεσίβλητη ήταν
 να καθορισθεί στο συμφωνητικό έγγραφο ως τιμή πωλήσεως το
 20 ποσό των ΑΚ38.500, αντί του πραγματικού ποσού ΑΚ53.000 και η
 διαφορά να πληρωθεί σε μετρητά. Το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρ-
 ριψε την αίτηση (α) γιατί κατά την γνώμη του με την προτεινόμενη
 τροποποίηση εισήγето μαρτυρία στο δικόγραφο, και (β) η τροπο-
 ποίηση ήταν αχρείαστη διότι ήδη υπήρχαν στην Έκθεση Απαιτήσε-
 ως ισχυρισμοί που κάλυπταν το πιο πάνω θέμα.

Αποφασίσθηκε ότι:

25 Με την προτεινόμενη τροποποίηση δεν επιχειρόταν η εισαγωγή
 μαρτυρίας στο δικόγραφο, αλλά ουσιαστικά εδίδοντο περισσότε-
 ρες και καλύτερες λεπτομέρειες των ισχυρισμών της εφεσεύουσας
 που προβάλλονταν στην Έκθεση Απαιτήσεως. Αν και το Εφετείο
 δεν ενεδόρευε τις συνεχείς τροποποιήσεις των δικογράφων, στην
 παρούσα υπόθεση η τροποποίηση έπρεπε να είχε γίνει αποδεκτή.

Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Hubbuck and Son v. Wilkinson, [1899] 1 K.B. 34.

Έφεση.

Έφεση από τους ενάγοντες κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Φρ. Νικολαΐδης, Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 17 Νοεμβρίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 1108/84) με την οποία απορρίφθηκε η αίτησή τους για τροποποίηση της οπισθογραφημένης στο κλητήριο ένταλμα έκθεση απαιτήσεως. 5

Β. Βασιλειάδης, για τους εφεσεύοντες. 10

Στ. Τριανταφυλλίδης με Σ. Πίττα, για τον εφεσίβλητο.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα διαβάσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ. Η εφεσείουσα-ενάγουσα εταιρεία υπέβαλε στις 2.10.87 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού αίτηση για τροποποίηση της οπισθογραφημένης στο κλητήριο ένταλμα έκθεσης απαιτήσεως της, που καταχωρήθηκε την 1.3.84. Η εφεσίβλητη-εναγόμενη καταχώρησε ένσταση στην αίτηση, η οποία και εξεδικάσθη από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου στις 17.11.88. Το αίτημα της εφεσείουσας απορρίφθηκε, και συζητήθηκε ενώπιον μας κατ' έφεση. 15 20

Η αξίωση της εφεσείουσας, όπως διατυπώνεται στην Έκθεση Απαιτήσεως, είναι για την επιστροφή ποσού £5.000 που κατέβαλε ως μέρος της προκαταβολής, βάσει προκαταρκτικής συμφωνίας αγοράς ενός κτήματος, που τελικά δεν ετετεύχθη γιατί, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της εφεσείουσας, η εφεσίβλητη παρέβη ουσιώδης όρους που είχαν προσυμφωνηθεί, προβάλλοντας ταυτόχρονα και άλλους απαράδεκτους. Η στάση αυτή της εφεσίβλητης, σύμφωνα πάντοτε με τους ισχυρισμούς της εφεσείουσας, είχε σαν συνέπεια τον μη καταρτισμό της γραπτής συμφω- 25 30

νίας.

Η θέση της εφεσίβλητης είναι πως το ποσό των £5.000 πληρώθηκε ως αντάλλαγμα για δικαίωμα αγοράς κατά προτεραιότητα κτήματός της που παραχώρησε στην εφε-
5 σείουσα, το οποίο η ίδια ετίμησε αλλά δεν άσκησε η εφε-
σειουσα. Εφόσο η ίδια εκτέλεσε τη συμφωνία που έκαμε, εισηγείται πως δικαιούται να κρατήσει το ποσό που της πληρώθηκε ως καλόν αντάλλαγμα γι' αυτή (τη συμφωνία).

Οι επίδικες παράγραφοι της έκθεσης απαιτήσεως, των
10 οποίων προτάθηκε η τροποποίηση είναι οι 6 και 7, βασικά η 6. Στην παράγραφο αυτή διατυπώνονται οι ουσιώδεις ισχυρισμοί της εφεσείουσας, προτείνεται δε να τροποποιηθεί ώστε να περιλαμβάνεται σ' αυτήν ο ισχυρισμός πως μεταξύ των απαράδεκτων όρων που έθεσε η εφεσίβλη-
15 τη, και που τελικά δεν απεδέχθη η εφεσειουσα, ήταν να καθοριστεί στο συμφωνητικό έγγραφο ως τιμή πωλήσεως £38.500, αντί £53.000 που ήταν η πραγματικώς συμφωνηθείσα. Η δε διαφορά, έτσι προχωρεί ο ισχυρισμός, να πληρωθεί σε μετρητά.

20 Ο πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου, αφού ανέλυσε στην εμπεριστατωμένη απόφαση του τις αρχές της νομολογίας που άπτονται του υπό συζήτηση θέματος, απέρριψε την αίτηση για δυο λόγους:

25 (α) γιατί κατά τη γνώμη του, με την προτεινόμενη τροποποίηση εισήγето μαρτυρία στο δικόγραφο, και

(β) δεν βελτιωνόταν με αυτή η έκθεση απαιτήσεως, δεδομένου ότι η αρχικώς καταχωρηθείσα καλύπτει τους ισχυρισμούς της εφεσειουσας, που θα μπορούσε επομένως να τους αποδείξει με σχετική μαρτυρία. Κατά συνέπεια η
30 τροποποίηση ήταν αχρείαστη.

Διαφωνούμε με το αποτέλεσμα της απόφασης του Προέδρου, μολονότι η νομική ανάλυση σ' αυτή είναι ορθή. Κατά τη συζήτηση της έφεσης καλέσαμε το δικηγόρο της εφεσίβλητης να μας υποδείξει στις προτεινόμενες τροπο-

ποιήσεις τα στοιχεία που θα μπορούσαν να χαρακτηρι-
σθούν ως μαρτυρία. Η θέση του ήταν πως, από το σύνολο
της προτεινόμενης τροποποίησης όπως διατυπώνεται,
διαπιστώνεται πως σ' αυτή εισάγεται μαρτυρία. Δεν μπό-
ρεσε όμως να εντοπίσει τα στοιχεία που κατά τη γνώμη 5
του, αποτελούν μαρτυρία.

Κρίνουμε πως δεν υπάρχουν στοιχεία μαρτυρίας στην
προτεινόμενη τροποποίηση. Το πρόσθετο βασικό στοιχείο,
στο οποίο κάμνουμε αναφορά πιο πάνω, αποτελεί ισχυρι-
σμό γεγονός της εφεσείδουσας, αλλά δεν συνιστά αποδει- 10
κτικό υλικό για την τεκμηρίωση του ισχυρισμού αυτού.
Αναφορικά με το δεύτερο ζήτημα (β πιο πάνω), το πρωτό-
δικο Δικαστήριο βασίστηκε στην υπόθεση *Hubbuck and
son v. Wilkinson*, (1899) I K.B. 34 της οποίας όμως τα γε-
γονότα ήταν τόσο διαφορετικά από την παρούσα, ώστε να 15
καθιστάται η αρχή που υιοθετήθηκε σε αυτή ανεφάρμοστη
στη συζητούμενη. Στην υπόθεση *Hubbuck* το εφετείο της
Αγγλίας απέρριψε την αγωγή των εναγόντων γιατί δεν
αποκαλυπτόταν σ' αυτή αγώγιμο δικαίωμα. Κατέληξε δε
στο συμπέρασμα αυτό μετά τη διαπίστωση πως, έστω και 20
αν η έκθεση απαιτήσεως ετροποποιείτο, όπως προτάθηκε
με τη συμπερίληψη σ' αυτή αξίωσης για ειδικές αποζημιώ-
σεις, πάλι δεν θα αποκαλυπτόταν αγώγιμο δικαίωμα. Η
τροποποίηση δηλαδή δεν θα βελτίωνε την κατάσταση.

Στην κρινόμενη έφεση, με την προτεινόμενη τροπο- 25
ποίηση η εφεσείδουσα δίδει ουσιαστικά καλύτερες λεπτομέ-
ρειες των ισχυρισμών της που προβάλλονται στην έκθεση
απαιτήσεως, κάτι που πιθανώς να εδικαιούτο η εφεσίβλη-
τη αν απευθυνόταν με δικό της αίτημα στο Δικαστήριο.

Διευκρινίζουμε όμως πως δεν ενθαρρύνουμε συνεχείς 30
τροποποιήσεις των δικογράφων, αν αυτές δεν είναι απα-
ραίτητες σύμφωνα με τις πρόνοιες της Δ.25 Κ.1, που προ-
βλέπουν πως η τροποποίηση επιτρέπεται με σκοπό τον
προσδιορισμό των πραγματικών επίδικων ζητημάτων με-
ταξύ των διαδίκων. Αναμένεται επιμέλεια στη σύνταξη 35
των δικογράφων, έτσι που να τα χαρακτηρίζει η περιεκτι-
κότητα, ακρίβεια και διαύγεια.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα υπέρ της εφεσείουσας. Η τροποποιημένη έκθεση απαιτήσεως να καταχωρηθεί σε 15 ημέρες από σήμερα. Η τροποποιημένη έκθεση υπερασπίσεως να ακολουθήσει σε 15 ημέρες. Η εφεσείουσα θα υποστεί τα απευθείας και παρεμφερή έξοδα της διαδικασίας τροποποίησης.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.